13/03/2019

Став Српске Православне Цркве о црквеној кризи у Украјини

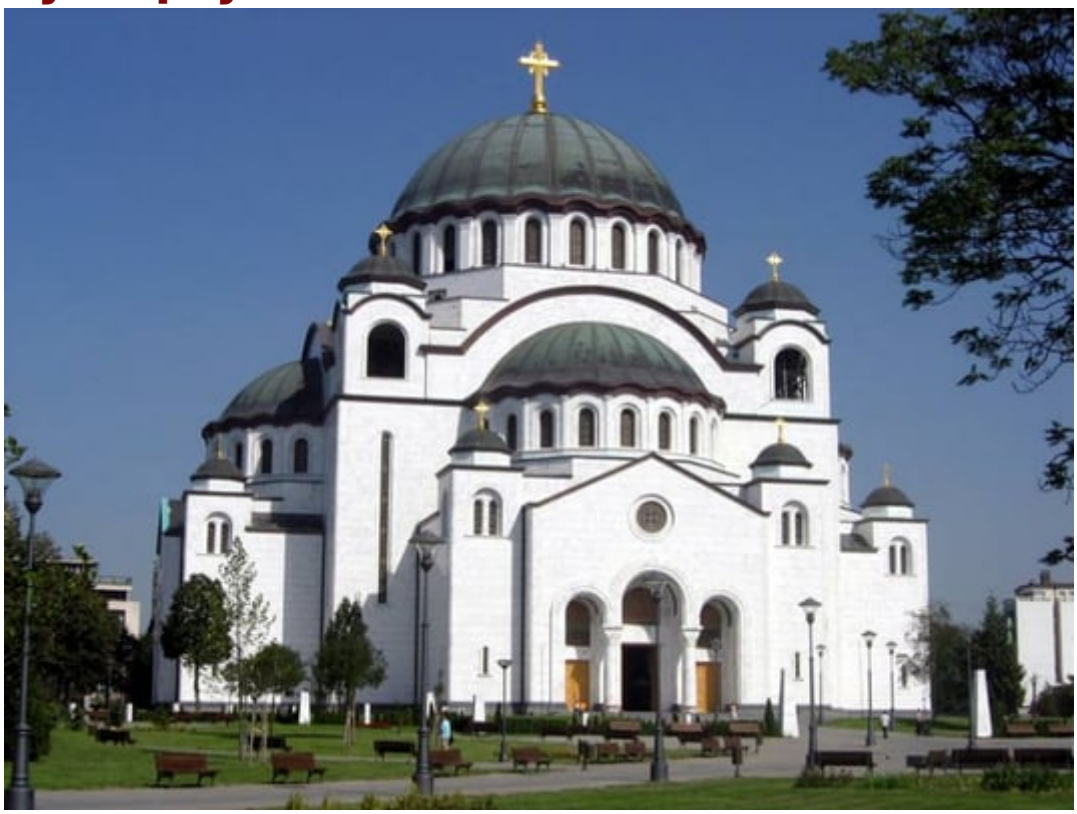

Српска Православна Црква је, прва међу аутокефалним Православним Црквама, званично, на највишем нивоу (Свети Архијерејски Сабор), већ у новембру прошле године реаговала на намеру Његове Светости Цариградског Патријарха да по свом нахођењу и самовласно, као „први без једнаких” (primus sine paribus), а не као „први међу једнакима” (primus inter pares), што је иначе вековно православно еклисиолошко и канонско начело, „решава” и „реши” црквене проблеме на тлу Украјине, и молила ју је да то не чини него да, у братском дијалогу са Руском Православном Црквом и саветујући се са осталим Црквама, стварно помогне да се криза реши. Нажалост, глас Српске Цркве је остао „глас вапијућег у пустињи”: из Цариграда није уследио никакав одговор – само гробно ћутање. Потом се Свети Синод Српске Цркве обратио Цариграду новим апелом да не жури већ да поступа у духу саборности, братске љубави и одговорности не само за Цркву у Украјини него и за јединство Православља као целине. Реакција је била иста – гробно ћутање. Затим је Његова Светост Патријарх српски у Солуну лично, усмено, молио Светејшег Патријарха константинопољског исто то – нажалост, са истим резултатом. Ваља приметити да је Српска Црква о

своме ставу и о корацима које предузима сваки пут обавестила све сестринске помесне Цркве.

После свега што је Цариградска Патријаршија урадила у Кијеву, – а Кијев је, као што је познато, „мајка руских градова”, – став Српске Цркве, такође званично саопштен свим помесним Православним Црквама, јесте следећи:

1. Српска Православна Црква не признаје неканонско улажење Његове Светости Патријарха цариградског у канонски простор најсветије Руске Цркве будући да се Кијевска митрополија ни на који начин не може поистоветити са данашњом ,,Украјином”, која обухвата и десетине других епархија. Она је 1686. године предата Московској Патријаршији, што се може закључити из граматâ цариградског патријарха Дионисија IV, из декретâ његових наследникâ, из званичних, од тада редовно објављиваних ,,тактикона”, ,,синтагматионâ”, ,,диптихâ”, ,,календарâ” и ,,епетиридâ” (аналâ, годишњакâ) које не издају само друге Цркве већ и сама Цариградска Патријаршија, па, штавише, и из личних изјава и декларација данашњег Цариградског Патријарха до априла прошле године.

2. Српска Православна Црква, исто тако, не признаје вештачку „конфедерацију” украјинских расколничких групација (које се већ поново боре једна против друге и незадрживо хрле ка разлазу), проглашену за „аутокефалну Цркву Украјине”, јер је то канонски непостојећа Црква, а у самој ствари је силом наметнута. Расколници су остали расколници. Једампут расколник — увек расколник, осим у случајевима искреног обраћења и дубинског покајања. Једина Црква коју у датом случају Српска Православна Црква познаје и признаје јесте канонска Украјинска Православна Црква на челу са Његовим Блаженством Митрополитом кијевским и све Украјине г. Онуфријем.

3. Српска Православна Црква не признаје ни кијевски — тобоже „ујединитељски” — сабор, на којем ниједан архијерej канонске Украјинске Православне Цркве није узео учешћа (пошто су, дан раније, и титуларни митрополит Александар Драбинко и митрополит виницки Симеон примљени у јурисдикцију Цариградске Цркве, и то без канонског отпуста од стране њихове Цркве). Читави сценарио и све што се догађало иза кулисâ овог чудног скупа, а што није непознато јавности, изазива само неверицу и тугу у душама православних хришћана широм света. Ради се, заправо, о противујединитељском псевдосабору који раздваја и разбија и који је ископао још дубљу јаму отуђења и распада друштва у несрећној земљи Украјини. Због свега тога Српска Православна Црква сматра његове одлуке антиканонским и

неважећим, па, дакле, и нимало обавезујућим за Српску Православну Цркву.

4. Српска Православна Црква не признаје расколничку јерархију за православну јерархију ни расколнички клир за православни клир будући да су припадници Денисенкове групације своју ,,црквену ипостас" стекли од једног рашчињеног, екскомуницираног и анатеми подвргнутог архијереја (ту чињеницу је, својевремено, званично признао и сâм Васељенски Патријарх), а да припадници Малетичеве секте немају ни апостолско прејемство ни свештенство уопште. Ниједан службени акт, ниједан, како се простонародски каже, ,,потез пера", не може да оно што се догодило претвори у нешто што се није догодило нити да оно чега нема претвори у нешто што постоји. Српска Православна Црква не прихвата, следствено, да је г. Думенко (звани Епифаније) уопште архијерej, акамоли предстојатељ аутокефалне Цркве (ово последње својство не приписује му ни његов ,,духовни отац", г. Денисенко, ,,стварни предстојатељ" и, штавише, доживотни ,,патријарх").

5. Најзад, Српска Православна Црква је, силом приликâ, принуђена да својим Високопреосвештеним и Преосвештеним јерарсима и часним клирицима препоручи да се клоне литургијског и канонског општења не само са споменутим г. Епифанијем Думенком и његовим следбеницима него и са архијерејима и клирицима који им саслужују и ступају у општење са њима, сходно канонском начелу да ће се онај ко ступа у општење са неким ко је ван општења и сâм наћи ван општења.

*

Жалећи и тугујући због разбијеног јединства свете Православне Католичанске Цркве, Свети Синод Српске Православне Цркве поново моли Његову Светост патријарха Вартоломеја да ревидира своје досадашње одлуке и да васпостави пређашњу благословену љубав и јединство светих помесних Цркава Божјих. Ништа није нужније ни драгоценије од љубави, мира и једномишлија међу браћом.

Из Канцеларије Светог Архијерејског Синода

http://www.spc.rs/sr/stav_srpske_pravoslavne_crkve_o_crkvenoj_krizi_u_ukrajini